

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2021 – 2022

**Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în
limba maghiară**

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Ivan Patzaichin, multiplul campion olimpic, a organizat întreceri sportive între copii, pentru a-i face să iubească sportul olimpic. În urmă cu zece ani a inventat canotca, un produs românesc, unic în lume, un fel de hibrid între canoe* și lotcă*. Apoi i-a cooptat pe cei mici în programe de educație. Așa s-a născut proiectul numit „Apele Unite ale României”, prin care copiii din Delta Dunării, și nu numai, au realizat cu propriile forțe câte o canotcă. După ce în anii anteriori acestea au fost construite la Sulina și Sfântu Gheorghe, în această vară, a venit rândul copiilor din Chilia Veche să își demonstreze măiestria în construirea unei canotci. Ambarcațiunea* din lemn are o lungime de patru metri și în ea pot intra trei copii.

Proiectul a fost gata în trei săptămâni sub îndrumarea unui mare iubitor al sportului pe apă, Viorel Gheorghe, din București, de profesie inginer.

Proiectul, afirmă Teodor Frolu, vicepreședintele Asociației *Ivan Patzaichin – Mila 23*, își propune mai mult decât construirea unei ambarcațiuni care să concureze la „Rowmania”, festival care ajunge anul acesta la cea de-a zecea ediție: „Construcția bărcii și elementele de bricolaj sunt doar un pretext. De fapt, proiectul își propune să îi învețe pe copii noțiuni de fizică aplicată, să le explice altfel Legea lui Arhimede. Mici filmulețe urmează apoi să fie predate la orele de fizică de la școală. În al doilea rând, copiii învață cum să se salveze dintr-o barcă răsturnată și află informații despre unicitatea acestui tărâm, Delta Dunării”.

după Mariana Iancu, *Canotca inventată de Ivan Patzaichin, recreată de copiii din trei așezări din Delta Dunării*, www.adevarul.ro, postat în 26 august 2021

*canoe – barcă sportivă, îngustă

*lotcă – barcă de pescuit

*ambarcațiune – vas plutitor de dimensiuni mici

Textul 2

Deși e trecut de octombrie și se apropie sărbătoarea de Halloween, apa Dunării e caldă încă, afară e o vară târzie, copiii din Sfântu Gheorghe încă mai merg în pantaloni scurți la școală. Lui Vasile nu îi e frig, așa ud cum stă în barcă și vâslește pe canal spre ponton*. E vesel și abia așteaptă să probeze costumul de Halloween care stă mototolit lângă el. Vâslele sunt cam mari pentru el și apa e grea sub barcă, dar zâmbește cu gura până la urechi. Ionuț Efrimov în schimb nu are chef de glumă. A băgat telefonul în buzunar și îi privește forma cum se vede prin material. [...] Pune mâna peste telefon. E rece. Îl apasă cu mâna lui mică, dorind să îl încălzească. Tatăl lui nu a ajuns încă acasă, așa că are timp.

Când barca lovește pontonul, Ionuț e deja pe pământ, aleargă spre casă, o taie pe prima uliță la dreapta prin praful fin amestecat cu nisip al Deltei, ridică un nor în urma lui, găinile sar din fața lui cu țipete isterice. Intră în curte. Câinele îi apare în față vesel și îl dă jos. Nu are timp, îl împinge și intră în casă, găsește un borcan, dar nu e urmă de orez în cămară. [...] Ionuț e precipitat. Își scoate telefonul din buzunar și se uită la el încă o dată. Simte umezeala din interiorul aparatului, simte că e mai greu ca de obicei. Își imaginează că e ca un burete care a absorbit apă și se roagă să nu se fi ars ceva în el. Iese din casă și o ia la fugă pe uliță mai departe, spre casa bunicii, intră în curte gâfâind. Bunica taie un morun* în bucătăria de vară. Carnea e plină de grăsimea galbenă și dulce pe care o știe atât de bine din storceagurile* pe care le-a mâncat. Lui nu i-a plăcut niciodată. Trece încet pe lângă ea cu un *săru' mâna!* sufocat și intră în cămară. Știe totul acolo. Printre borcanele cu murături și cele cu compot de vișine stau două rânduri de pungă de hârtie, un rând cu orez și unul cu zahăr. Ionuț ia o pungă cu orez și o cântărește în mână, simte că de acolo vine salvarea, simte că în acel orez va reînvia telefonul său scăpat în Dunăre. Pune punga pe pervazul ferestrei de la cămară și înhață un borcan cu dulceață de vișine pe care îl aruncă în aer când trece pe lângă bunică, să vadă și să nu intre la bănuiele. Îi spune bunicii că îl ia pentru mâine-dimineață, că nu mai are și iese țopăind.

Acasă își trage sufletul și stă câteva secunde uitându-se la telefonul de pe masă. Astăzi a pierdut și costumul de Halloween, și telefonul. A fost o zi proastă. Îl ia plânsul. Toarnă orezul peste aparat, ca și când l-ar îngropa, și duce borcanul în camera lui. Îl pune sub pat și stă o clipă pe marginea patului revăzând clipa în care telefonul a atins suprafața apei [...]. Pe ecran era un selfie cu el în costum de Halloween și cu Vasile, și cu știuca* pe care o prinseseră, a putut să vadă asta ca pe ultima privire pe care telefonul i-a aruncat-o.

În bucătărie, desface borcanul cu dulceață și își pune o felie. Mănâncă și bea lapte rece, nu are poftă de mâncare, de fapt. Mănâncă pentru că nu are stare, poate chiar acum, în timp ce mestecă vișinele pe care le-a cules cu mâna lui din curtea bunicii astă-vară, telefonul se usucă și prinde viață. Își imaginează că orezul absoarbe umezeala la fel cum absoarbe laptele când face bunica orez cu lapte. Orezul are treabă acum, extrage picăturile de apă printr-o magie. [...]

E liniște. Vrea să uite ce s-a întâmplat pe canal, vrea să îl ia somnul și, când se va trezi, telefonul să funcționeze, orezul să fi absorbit toată apa din el.

Bogdan Răileanu, *From Sfântu Gheorghe, with love**,
în vol. „Comoara din Deltă”, coordonator Cristian Teodorescu

*ponton – pod plutitor

*morun, știucă – specii de pești

*storceag – ciorbă de pește

*From Sfântu Gheorghe, with love (engl.) – Din Sfântu Gheorghe, cu dragoste

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul la cerințele de mai jos, cu privire la textele date.

A.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 2, cuvântul subliniat. **2 puncte**

„**PROBĂ**, *probez*, vb. I. Tranz. **1.** (Folosit și absol.) A supune ceva sau pe cineva la o probă, la o încercare, pentru a vedea dacă este corespunzător unui scop, unor cerințe etc.; *p. restr.* a încerca un obiect de îmbrăcăminte, de încălțăminte etc. **2.** A dovedi, a demonstra (cu probe), a pune în evidență. – Din lat. **probare.**”

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Băiatul ia din cămara bunicii un borcan cu

- a) dulceață.
- b) murături.
- c) orez.
- d) zahăr.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Persoana care a inventat canotca este

- a) Ivan Patzaichin.
- b) Mariana Iancu.
- c) Teodor Frolu.
- d) Viorel Gheorghe.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Festivalul „Rowmania” a ajuns, în 2021, la ediția cu numărul

- a) doi.
- b) trei.
- c) patru.
- d) zece.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, dacă este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din fiecare text.

6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Canotca a fost inventată în urma unui program educativ pentru copii.		
Proiectul „Apele Unite ale României” își propune să îi învețe pe copii și noțiuni de fizică aplicată.		
La ediția din 2021 a proiectului, au fost construite canotci la Sulina.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Ionuț se întoarce acasă în costumul de Halloween.		
Ionuț a scăpat telefonul în apa Dunării.		
Cei doi băieți au pescuit un morun.		

6. Explică, în unu – trei enunțuri, valorificând textul 2, un motiv pentru care băiatul mănâncă și bea lapte rece.

6 puncte

7. Prezintă, în 20 – 40 de cuvinte, o trăsătură a textului narativ literar, valorificând textul 2. **6 puncte**

8. Precizează o asemănare și o deosebire de conținut între cele două texte. **6 puncte**

9. Crezi că este bine să rezolvi o situație dificilă de unul singur sau e bine să ceri ajutorul unui adult? Motivează-ți răspunsul, în minimum 30 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

B.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.
Au număr egal de litere și de sunete ambele cuvinte din seria:
- a) „chiar”, „extrage”.
 - b) „zece”, „desface”.
 - c) „schimb”, „pungi”.
 - d) „urechi”, „precipitat”.

Răspunsul corect: .

3 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cu ocazia de Halloween, copilul își spală costumul.
- a) sărbătoare;
 - b) sărbători;
 - c) sărbătorii;
 - d) sărbătoarei.

Răspunsul corect: .

3 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cei doi băieți o poză.
- a) și-a făcut;
 - b) și-au făcut;
 - c) s-a făcut;
 - d) s-au făcut.

Răspunsul corect: .

3 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.
Băiatul se folosește orez pentru a-și repara telefonul.
- a) cu;
 - b) de;
 - c) la;
 - d) pe la.

Răspunsul corect: .

3 puncte

5. Transcrie, din secvențele următoare, un cuvânt derivat cu sufix și un cuvânt derivat cu prefix: „Bunica taie un morun în bucătăria de vară” și „va reînvia telefonul său scăpat”.

4 puncte

- derivat cu sufix:

- derivat cu prefix:

6. Rescrie secvența „un produs românesc unic”, modificând numărul substantivului.

4 puncte

7. Notează, în tabelul pentru răspuns, litera corespunzătoare funcției sintactice a fiecărui cuvânt subliniat în enunțul: „Deși e trecut de octombrie și se apropie sărbătoarea de Halloween, apa Dunării e caldă încă, afară e o vară târzie, copiii din Sfântu Gheorghe încă mai merg în pantaloni scurți la școală.”. **4 puncte**

Cuvântul	Funcția sintactică
1. Dunării	a) atribut adjectival
2. caldă	b) atribut substantival
3. târzie	c) nume predicativ
4. copiii	d) complement circumstanțial de timp
	e) subiect

Tabel pentru răspuns:

Cuvântul	Litera corespunzătoare răspunsului corect
1.	
2.	
3.	
4.	

8. Formulează două întrebări pe care le-ai adresa unuia dintre organizatorii festivalului prezentat în textul 1, utilizând un *verb la modul conjunctiv* și un *pronume interogativ*, pe care le vei sublinia. **8 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

1. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o valoare umană identificată în textul 2, pe baza unui exemplu din textul dat și a unui exemplu din cultura universală. În redactarea răspunsului, vei valorifica experiența culturală (de exemplu: literatură, pictură și alte arte, obiceiuri/tradiții, personalități) sau experiența personală într-un context cultural. **6 puncte**

A large rectangular area with a dashed border, containing 25 horizontal lines for writing.

